

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

KLASA VIII

1. Obszary wymagań

Układ dokumentu odpowiada czterem obszarom podstawy programowej. Dla praktyki oceniania poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną wyodrębniono jako osobny obszar przekrojowy; pozostaje ona częścią kształcenia językowego i tworzenia wypowiedzi.

Nr	Obszar	Zakres
I	Kształcenie literackie i kulturowe, w tym lektury	odbiór, analiza i interpretacja literatury oraz innych tekstów kultury
II	Kształcenie językowe	gramatyka, słownictwo, komunikacja, różnicowanie języka i kultura języka
III	Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych	argumentowanie, formy wypowiedzi, kompozycja, spójność i redagowanie
IV	Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna	praktyczne stosowanie norm i samodzielna korekta
V	Samokształcenie i praca z informacją	wyszukiwanie, ocena źródeł, prawa autorskie, prezentacja i rozwój zainteresowań

I. Kształcenie literackie i kulturowe, w tym lektury

Zakres: utwory literackie i inne teksty kultury omawiane w klasie VIII oraz lektury obowiązkowe i uzupełniające realizowane zgodnie z podstawą programową i programem nauczania. Wymagana znajomość lektur dotyczy zakresu faktycznie przewidzianego w podstawie (całość lub wskazane fragmenty).

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń opanował wymagania konieczne; wykonuje typowe zadania, niekiedy przy wsparciu nauczyciela.

- czyta tekst ze zrozumieniem i wyszukuje w nim podstawowe informacje;
- odtwarza najważniejsze wydarzenia, rozpoznaje głównych bohaterów oraz wskazuje czas i miejsce akcji omawianych utworów;
- określa główny temat i podejmuje próbę nazwania problemu utworu;
- odróżnia epikę, lirykę i dramat oraz rozpoznaje podstawowe cechy omawianych gatunków;
- wskazuje narratora lub podmiot liryczny i rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego;
- rozpoznaje najczęściej stosowane środki artystyczne i podstawowe motywy;
- przedstawia proste informacje o treści i problematyce lektur oraz rozpoznaje utwór na podstawie charakterystycznej postaci, zdarzenia lub fragmentu;
- opisuje najważniejsze elementy obrazu, fotografii, filmu, przedstawienia lub innego tekstu kultury;

wyraża własne wrażenia i prostą opinię o tekście, podając podstawowe uzasadnienie.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto samodzielnie wykonuje większość typowych zadań.

określa rodzaj i gatunek literacki utworu oraz wskazuje ich charakterystyczne cechy;
porządkuje wydarzenia, rozróżnia wątki główne i poboczne, charakteryzuje bohaterów i omawia relacje między nimi;
określa rodzaj narracji, sytuację liryczną oraz podstawowe cechy budowy utworu;
rozpoznaje środki artystyczne i podejmuje próbę określenia ich funkcji;
określa problematykę utworu, wskazuje wartości ważne dla bohaterów i wyjaśnia podstawowe motywy ich postępowania;
rozpoznaje komizm, ironię, symbol i alegorię w omawianym zakresie;
wykorzystuje znajomość treści lektur do odpowiedzi na pytania i krótkiego uzasadnienia stanowiska;
odróżnia informację od opinii oraz rozpoznaje podstawowe cechy tekstów informacyjnych, publicystycznych i popularnonaukowych;
omawia elementy języka filmu, teatru, fotografii, grafiki i innych tekstów kultury.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto sprawnie stosuje wiedzę w zadaniach typowych i częściowo problemowych.

analizuje sposób kreowania bohaterów, narratora, podmiotu lirycznego i świata przedstawionego;
wyjaśnia funkcję ważniejszych środków artystycznych oraz związek budowy utworu z jego znaczeniem;
interpretuje tytuł, symbole, alegorie i motywy oraz formułuje przesłanie utworu;
analizuje postawy, wybory, konflikty i przemiany bohaterów, odwołując się do tekstu;
porównuje bohaterów, utwory lub sposoby ujęcia podobnego problemu;
dostrzega związki utworu z kontekstem historycznym, biograficznym, społecznym lub kulturowym;
formułuje wnioski z analizy i uzasadnia interpretację odpowiednio dobranymi przykładami z tekstu;
wykorzystuje znajomość lektur jako przykład w wypowiedziach argumentacyjnych;
analizuje środki wyrazu zastosowane w filmie, obrazie, fotografii, plakacie, komiksie lub przedstawieniu.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto samodzielnie i wnikliwie rozwiązuje zadania wymagające analizy, syntezy i interpretacji.

dokonyuje pogłębionej analizy utworu, łącząc treść, formę, kompozycję i zastosowane środki artystyczne;
samodzielnie interpretuje znaczenia dosłowne, przenośne, symboliczne i metaforyczne;
analizuje złożone postawy, dylematy i systemy wartości bohaterów;
porównuje różne sposoby ujęcia motywu, problemu lub wartości w literaturze i innych dziedzinach sztuki;
funkcjonalnie wykorzystuje właściwe konteksty do pogłębienia interpretacji;
rozpoznaje uniwersalny wymiar problematyki utworu i odnosi ją do współczesności;
formułuje spójne wnioski interpretacyjne i przekonująco uzasadnia je odwołaniami do tekstu;
swobodnie wykorzystuje znajomość lektur w analizie, interpretacji i argumentacji;
krytycznie odbiera teksty kultury, uwzględniając ich środki wyrazu, intencję i oddziaływanie na odbiorcę.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto wykorzystuje wiedzę w sposób szczególnie samodzielny, twórczy i wieloaspektowy.

formułuje trafne problemy interpretacyjne i proponuje ich dojrzałe, zgodne z tekstem rozwiązania;
przeprowadza wnikliwą, wieloaspektową interpretację, dostrzegając nieoczywiste zależności między formą a znaczeniem;

samodzielnie zestawia utwory, motywy i teksty różnych sztuk, jasno określając kryterium porównania; dobiera i funkcjonalnie wykorzystuje różnorodne konteksty bez zastępowania nimi analizy tekstu; formułuje oryginalne, logiczne i dobrze udokumentowane wnioski oraz uogólnienia; podejmuje rzeczową polemikę z możliwymi odczytaniem utworu i uzasadnia własne stanowisko; twórczo stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności do interpretowania nowych tekstów i rozwiązywania problemów.

II. Kształcenie językowe

Zakres: gramatyka języka polskiego, słownictwo i frazeologia, komunikacja językowa, zróżnicowanie języka, kultura języka oraz wykorzystanie wiedzy o języku w odbiorze i tworzeniu tekstów.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń opanował wymagania konieczne; rozpoznaje podstawowe zjawiska językowe i stosuje je w prostych sytuacjach.

rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy oraz podstawowe formy gramatyczne wyrazów; wskazuje podmiot, orzeczenie i podstawowe części zdania; odróżnia zdanie od równoważnika zdania oraz zdanie pojedyncze od złożonego; rozpoznaje mowę zależną i niezależną; rozumie pojęcia: wyraz podstawowy i pochodny, rodzina wyrazów, synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm i zapożyczenie; rozpoznaje podstawowe związki frazeologiczne i wyjaśnia ich znaczenie w typowym kontekście; rozpoznaje podstawowe style językowe oraz dostrzega oczywiste różnice między językiem oficjalnym i nieoficjalnym; rozpoznaje komunikat językowy i niewerbalny, nadawcę, odbiorcę oraz podstawową intencję wypowiedzi; dostrzega rażące błędy językowe i z pomocą je poprawia.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto poprawnie rozwiązuje większość typowych zadań językowych.

określa formy gramatyczne odmiennych części mowy i rozpoznaje nieosobowe formy czasownika; rozpoznaje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik oraz orzeczenie imienne; rozpoznaje zdania bezpodmiotowe, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie oraz wypowiedzenia wielokrotnie złożone; przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie w typowych przykładach; rozpoznaje wyrazy pochodne, podstawę słowotwórczą i formant oraz tworzy rodzinę wyrazów; rozpoznaje synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, neologizmy, zapożyczenia i frazeologizmy; rozpoznaje style: potoczny, urzędowy, naukowy, publicystyczny i artystyczny oraz wskazuje ich podstawowe cechy; odróżnia normę wzorcową od użytkowej i rozpoznaje podstawowe rodzaje błędów językowych; stosuje zasady etykiety językowej oraz poprawne formy nazw osobowych i miejscowych w typowych sytuacjach.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto analizuje zjawiska językowe i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę.

poprawnie analizuje formy gramatyczne wyrazów i stosuje właściwe formy fleksyjne; dokonuje analizy składniowej zdania i określa sposób wyrażenia części zdania; rozpoznaje relacje między częściami wypowiedzi złożonych i przedstawia ich budowę;

przekształca konstrukcje składniowe, w tym zdania pojedyncze i złożone oraz konstrukcje z imiesłowowym równoważnikiem zdania;
analizuje budowę słowotwórczą wyrazów i wyjaśnia funkcję formantów w omawianym zakresie;
dobiera synonimy do kontekstu, wyjaśnia frazeologizmy oraz ocenia zasadność użycia neologizmów i zapożyczeń;
rozpoznaje styl wypowiedzi na podstawie jego cech i dostosowuje środki językowe do sytuacji komunikacyjnej;
rozpoznaje perswazję i podstawowe przejawy manipulacji językowej;
samodzielnie dostrzega i poprawia większość błędów językowych oraz stylistycznych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto świadomie wykorzystuje wiedzę o systemie i funkcjach języka.

sprawnie analizuje bardziej złożone konstrukcje gramatyczne i wyjaśnia zależności między ich elementami;
świadomie przekształca konstrukcje składniowe zależnie od celu, stylu i znaczenia wypowiedzi;
funkcjonalnie stosuje mowę zależną, niezależną i mowę pozornie zależną w omawianym zakresie;
analizuje wpływ budowy słowotwórczej, doboru słownictwa i frazeologii na znaczenie oraz styl tekstu;
wyjaśnia funkcję różnicowania stylistycznego i społecznego polszczyzny;
odróżnia argumentowanie od perswazji i manipulacji oraz ocenia etyczny wymiar wypowiedzi;
świadomie dobiera środki językowe do odbiorcy, celu i sytuacji komunikacyjnej;
rozpoznaje, klasyfikuje i poprawia różne rodzaje błędów językowych;
wykorzystuje wiedzę o języku do analizy tekstów i doskonalenia własnych wypowiedzi.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto szczególnie sprawnie rozwiązuje nowe i złożone problemy językowe.

samodzielnie analizuje nietypowe konstrukcje językowe i trafnie uzasadnia przyjęte rozstrzygnięcia;
dostrzega subtelne zależności między formą językową, znaczeniem, intencją i oddziaływaniem wypowiedzi;
świadomie i twórczo wykorzystuje możliwości stylistyczne polszczyzny;
trafnie ocenia poprawność, stosowność i funkcjonalność środków językowych w różnych tekstach;
wykorzystuje pogłębioną refleksję językową do interpretowania tekstów i tworzenia własnych wypowiedzi;
formułuje precyzyjne wnioski i uogólnienia dotyczące systemu języka i komunikacji.

III. Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych

Zakres: wypowiedzi argumentacyjne i twórcze, formy określone w podstawie programowej i realizowanym programie nauczania, w szczególności: rozprawka i inne teksty argumentacyjne, recenzja, przemówienie, wywiad, podanie, CV, list motywacyjny, streszczenie i parafraza; ponadto formy utrwalane lub rozwijane w klasie VIII, np. opowiadanie, charakterystyka, artykuł i list otwarty.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń opanował wymagania konieczne; tworzy zrozumiałą wypowiedź związaną z tematem, choć może wymagać wsparcia w planowaniu i korekcie.

formułuje krótką wypowiedź ustną lub pisemną na zadany temat;
podejmuje próbę zachowania wymaganej formy i podstawowej kompozycji;
formułuje proste stanowisko, tezę lub hipotezę i podaje co najmniej jeden związany z tematem argument;
opowiada o wydarzeniach w zrozumiałym porządku oraz wprowadza proste elementy opisu lub charakterystyki;
tworzy prosty plan wypowiedzi i korzysta z niego podczas pisania lub mówienia;
udziela odpowiedzi na pytania i krótko uzasadnia własne zdanie;
podejmuje próbę streszczenia tekstu i odróżnia streszczenie od szczegółowego opowiadania;

komunikuje się w sposób zasadniczo zrozumiały i stosowny do sytuacji.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto samodzielnie tworzy zasadniczo poprawne wypowiedzi w typowych sytuacjach.

tworzy wypowiedź zgodną z tematem i na ogół zachowuje cechy wymaganej formy;
formułuje tezę lub hipotezę, podaje argumenty i ilustruje je odpowiednimi przykładami;
odróżnia argument od przykładu i formułuje prosty wniosek;
zachowuje trójdzielną lub inną właściwą kompozycję oraz stosuje podstawowe środki spójności;
redaguje wypowiedź argumentacyjną i opowiadanie z elementami opisu, charakterystyki lub dialogu;
redaguje typowe formy użytkowe i publicystyczne realizowane w programie, uwzględniając ich najważniejsze elementy;
streszcza i parafrazuje tekst, zachowując jego główny sens;
zabiera głos w rozmowie lub dyskusji, przestrzega podstawowych zasad kultury wypowiedzi i uzasadnia stanowisko;
przygotowuje pytania i przeprowadza prosty wywiad.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto tworzy spójne, logiczne i uporządkowane wypowiedzi.

konsekwentnie realizuje temat i zachowuje cechy gatunkowe wymaganej formy;
buduje logiczny tok argumentacji, dobiera trafne argumenty i popiera je funkcjonalnymi przykładami, w tym z lektur;
formułuje wnioski wynikające z przedstawionego rozumowania;
świadomie stosuje akapity, wskaźniki zespolenia i inne środki zapewniające spójność tekstu;
tworzy rozbudowane opowiadanie, funkcjonalnie wykorzystując opis, charakterystykę, dialog, punkt kulminacyjny lub retrospekcję;
sprawnie redaguje formy realizowane w klasie VIII, dostosowując kompozycję i styl do celu;
dostosowuje wypowiedź do odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej;
rzeczowo uczestniczy w dyskusji, zgadza się z cudzym stanowiskiem lub polemizuje z nim;
samodzielnie poprawia dostrzeżone błędy i ulepsza wybrane fragmenty własnego tekstu.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto tworzy przemyślane, wyczerpujące i językowo sprawne wypowiedzi.

realizuje temat w sposób pełny i konsekwentny, zachowując funkcjonalną kompozycję;
buduje przekonujący tok argumentacji, hierarchizuje argumenty i trafnie wykorzystuje literaturę oraz inne teksty kultury;
formułuje trafne kontrargumenty lub rozważa różne stanowiska, gdy wymaga tego temat;
celowo stosuje zróżnicowane środki językowe, retoryczne i stylistyczne;
tworzy rozbudowane wypowiedzi twórcze o przemyślanej konstrukcji i konsekwentnej narracji;
sprawnie posługuje się poznanymi formami wypowiedzi oraz przekształca tekst cudzy przez streszczenie i parafrazę;
dostosowuje ton, styl i stopień oficjalności do celu, odbiorcy i sytuacji;
dokonuje świadomej korekty, skraca, rozwija lub reorganizuje własny tekst w celu zwiększenia jego skuteczności;
wygłasza uporządkowaną wypowiedź, świadomie wykorzystując środki werbalne i niewerbalne.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto tworzy wypowiedzi szczególnie dojrzałe, oryginalne i precyzyjne.

- samodzielnie wybiera trafną koncepcję realizacji tematu i konsekwentnie ją rozwija;
- buduje wieloaspektową, pogłębioną argumentację, funkcjonalnie wykorzystując konteksty i trafnie dobrany materiał;
- twórczo, lecz zgodnie z celem, wykorzystuje cechy poznanych form wypowiedzi;
- świadomie kształtuje indywidualny styl, rytm i ton tekstu;
- formułuje precyzyjne wnioski, uogólnienia i puenty, które wynikają z całości wypowiedzi;
- swobodnie reaguje na argumenty innych osób i prowadzi rzeczową, pogłębioną dyskusję;
- tworzy teksty wyróżniające się wysoką spójnością, logiką, stosownością i sprawnością językową.

IV. Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

Zakres przekrojowy: poprawność ocenia się w zadaniach językowych i w samodzielnie tworzonych wypowiedziach, z uwzględnieniem ich długości, stopnia trudności oraz indywidualnego dostosowania wymagań.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń zna podstawowe reguły i podejmuje próbę ich stosowania.

- stosuje podstawowe zasady zapisu wielką i małą literą oraz pisowni najczęściej używanych wyrazów;
- stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne i wyodrębnia zdania;
- podejmuje próbę poprawnego zapisu dialogu i przytoczenia cudzej wypowiedzi;
- tworzy wypowiedź zrozumiałą mimo występujących błędów;
- z pomocą słownika, narzędzia lub nauczyciela poprawia najbardziej oczywiste błędy.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto stosuje reguły w typowych sytuacjach.

- na ogół poprawnie zapisuje często używane wyrazy i stosuje poznane zasady ortograficzne;
- stosuje podstawowe zasady interpunkcji w zdaniu pojedynczym i złożonym;
- poprawnie zapisuje dialog oraz typowe konstrukcje z mową zależną i niezależną;
- zachowuje podstawową poprawność fleksyjną, składniową i leksykalną;
- odnajduje i poprawia część błędów we własnym tekście.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto na ogół poprawnie stosuje normy w samodzielnych tekstach.

- poprawnie stosuje większość poznanych zasad ortograficznych;
- stosuje interpunkcję w zdaniach złożonych, wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych i przy przytaczaniu cudzych słów;
- dba o poprawność gramatyczną, leksykalną i stylistyczną wypowiedzi;
- wyjaśnia zastosowanie podstawowych reguł ortograficznych i interpunkcyjnych;
- samodzielnie odnajduje i poprawia większość błędów w swoim tekście.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto sprawnie i świadomie kontroluje poprawność wypowiedzi.

- konsekwentnie stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne, także w bardziej złożonych konstrukcjach;
- świadomie używa interpunkcji do porządkowania struktury i uczytelniania znaczenia tekstu;

tworzy wypowiedzi o wysokim poziomie poprawności językowej i stylistycznej;
samodzielnie korzysta z właściwych źródeł, aby rozstrzygnąć wątpliwości poprawnościowe;
przeprowadza staranną korektę własnego tekstu i potrafi uzasadnić większość wprowadzonych zmian.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto wykazuje szczególnie wysoką świadomość normy i funkcji zapisu.

bardzo sprawnie rozstrzyga złożone problemy ortograficzne, interpunkcyjne i językowe;
świadomie wykorzystuje składnię i interpunkcję do kształtowania rytmu, znaczenia i wyrazistości wypowiedzi;
precyzyjnie uzasadnia rozwiązania poprawnościowe, odwołując się do zasad i kontekstu;
konsekwentnie redaguje teksty o bardzo wysokiej poprawności, a korektę traktuje jako etap doskonalenia wypowiedzi.

V. Samokształcenie i praca z informacją

Zakres: samodzielne uczenie się, wyszukiwanie, selekcjonowanie i krytyczna ocena informacji, korzystanie ze słowników, bibliotek i zasobów cyfrowych, poszanowanie praw autorskich oraz prezentowanie wyników pracy.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń opanował wymagania konieczne; pracuje według wskazówek i korzysta z podanych źródeł.

wyszukuje wskazane informacje w tekście i prostych materiałach źródłowych;
korzysta z podanych przez nauczyciela źródeł, słownika lub zasobów bibliotecznych;
odróżnia najważniejszą informację od szczegółu w prostym tekście;
sporządza prostą notatkę i przygotowuje krótką wypowiedź na podstawie materiałów;
podaje podstawową informację o wykorzystanym źródle;
z pomocą planuje wykonanie zadania i przedstawia wynik swojej pracy.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto samodzielnie wykonuje typowe zadania informacyjne.

wyszukuje informacje w dostępnych źródłach drukowanych i cyfrowych;
selekcjonuje informacje pod kątem tematu i celu zadania;
sporządza notatki w różnych formach, np. planu, tabeli, schematu lub notatki ciągłej;
korzysta ze słowników ogólnych i specjalistycznych oraz ze słownika terminów literackich;
przygotowuje prezentację lub uporządkowaną wypowiedź na podstawie zgromadzonych materiałów;
przestrzega podstawowych zasad rzetelnego korzystania z cudzych materiałów i wskazuje źródła.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto porównuje źródła i funkcjonalnie wykorzystuje informacje.

korzysta z różnych źródeł i ocenia ich przydatność do realizowanego zadania;
porównuje informacje, zauważa podstawowe różnice lub sprzeczności i weryfikuje dane;
porządkuje, łączy i syntetyzuje wiadomości z kilku materiałów;
funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej argumentacji i interpretacji;
samodzielnie przygotowuje przejrzystą prezentację wyników pracy;
stosuje zasady cytowania, parafrazowania i poszanowania praw autorskich w zakresie właściwym dla etapu edukacyjnego;
planuje pracę i dokonuje podstawowej samooceny jej rezultatów.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto krytycznie analizuje informacje i świadomie organizuje własne uczenie się.

samodzielnie planuje sposób zdobywania informacji i dobiera źródła odpowiednie do celu;
ocenia wiarygodność źródła, uwzględniając autora, miejsce publikacji, aktualność, intencję i możliwość weryfikacji;
krytycznie porównuje informacje i uzasadnia wybór materiału wykorzystanego w pracy;
dokonuje syntezy wiadomości z różnych źródeł i formułuje na ich podstawie wnioski;
rzetelnie dokumentuje wykorzystane źródła oraz odróżnia cytaty, parafrazę i własny komentarz;
dobiera skuteczne strategie uczenia się, monitoruje postęp i modyfikuje plan pracy;
aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym lub projektach edukacyjnych i potrafi przedstawić efekty swojego udziału.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto wykorzystuje informacje i strategie uczenia się szczególnie samodzielnie i twórczo.

samodzielnie formułuje problem badawczy lub pytania kierujące poszukiwaniem informacji;
dociera do różnorodnych, wiarygodnych źródeł i trafnie ocenia ich ograniczenia;
zestawia informacje, rozstrzyga rozbieżności i formułuje własne, dobrze uzasadnione wnioski;
twórczo wykorzystuje zgromadzony materiał do rozwiązania problemu, interpretacji lub przygotowania oryginalnej prezentacji;
wzorowo przestrzega zasad rzetelności, praw autorskich i przejrzystego wskazywania źródeł;
samodzielnie rozwija zainteresowania humanistyczne i językowe, a zdobyte wiadomości funkcjonalnie wykorzystuje w pracy szkolnej.

2. Wskazówki do ustalania oceny klasyfikacyjnej

Ocena klasyfikacyjna odpowiada najlepiej utrwalonemu poziomowi osiągnięć ucznia. Nauczyciel analizuje różnorodne dowody uczenia się z całego okresu klasyfikacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem samodzielności, poprawności, stopnia złożoności wykonywanych zadań oraz umiejętności zastosowania wiedzy w nowych sytuacjach.

Ocena	Poziom	Dominujący obraz osiągnięć
2 – dopuszczający	wymagania konieczne	uczeń wykonuje proste zadania; braki nie przekreślają możliwości dalszego uczenia się
3 – dostateczny	wymagania podstawowe	uczeń samodzielnie wykonuje większość typowych zadań i posługuje się podstawowymi wiadomościami
4 – dobry	wymagania rozszerzające	uczeń sprawnie stosuje wiedzę, uzasadnia odpowiedzi i radzi sobie z zadaniami częściowo problemowymi
5 – bardzo dobry	wymagania dopełniające	uczeń samodzielnie analizuje, interpretuje, syntetyzuje i tworzy wypowiedzi o wysokiej jakości
6 – celujący	wymagania szczególnie złożone	uczeń twórczo i wieloaspektowo stosuje pełny zakres wymagań programowych w nowych sytuacjach

Data opracowania: 1 września 2026 r.